

ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

I. Зміст навчальної програми.....	
II. Призначення закладу загальної середньої освіти та засіб його реалізації.....	
III. Організація освітнього процесу.....	
IV. Ключові компетентності.....	
V. Наскрізні лінії та вміння здобувачів освіти 1-11-х класів	
VI. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, логічна послідовність їх вивчення.....	
VII. Форми організації освітнього процесу.....	
VIII. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.....	
IX. Додатки.....	

I. Загальні положення

Освітня програма – це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих комунальним закладом Одеської обласної ради – Ізмаїльський військово-морський ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою (далі – Ліцей) для досягнення учнями результатів навчання. Основою для розроблення освітньої програми є Державний стандарт загальної середньої освіти відповідного рівня.

Оновлення сучасного закладу освіти потребує значних зусиль як з боку педагогічного колективу в цілому, так і керівництва зокрема. Одним із шляхів досягнення позитивних змін в освітніх процесах попередніх років у ліцеї стало активне застосування компетентнісного підходу до організації освітнього процесу.

Сьогодні заклад освіти, ґрунтуючись на особистісно-зорієнтованому підході в освіті, має на меті формувати компетентності, що дозволять кожному випускнику стати успішною, життєвостроможною особистістю, здатною до творчої самореалізації. Важливе місце займає розвиток предметних компетенцій.

Основне завдання сучасної школи полягає в наданні змоги учневі досягнути внутрішню логіку предмета, що вивчається, у ретельному доборі навчального матеріалу за принципом життєвої доцільності й функціональності, в активізації ролі самостійного навчання. Для успішної діяльності сьогодні недостатньо знань і вмінь, необхідні ще віра в себе, у свої сили, здатність ухвалювати рішення, жити й працювати в колективі й зосереджувати свої зусилля на конкретних завданнях, виявляти проблему, формулювати припущення й вести самостійний чи спільний пошук способів розв'язання її, брати на себе відповідальність за результати дій і вчинків.

Реалізація поставлених завдань сучасної школи передбачає:

- зміщення акцентів у навчанні з процесу накопичення предметних знань на вироблення умінь автономно застосовувати їх у ситуації невизначеності;
- становлення учня як суб'єкта навчальної діяльності й особистісного саморозвитку; посилення ролі загальнонавчальних умінь;
- необхідності забезпечення формування не лише предметної, а й ключових компетентностей.

Важливими стають уміння, які допомагають учневі діяти, і знання, що необхідні для цих умінь.

Концепція нової української школи подає таке трактування компетентності: «динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність».

Компетентності поділяють на:

- предметні (формуються засобами одного навчального предмета),
- міжпредметні (виробляються під час вивчення кількох предметів),
- ключові (формуються в процесі навчання й соціалізації і необхідні особистості для життєдіяльності загалом).

В освіті України виокремлено 10 ключових компетентностей. Програма закладу освіти покликана стати одним із інструментів упровадження засадничих ідей особистісно зорієнтованого і компетентнісного підходів у повсякденну практику.

Освітня програма містить:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів, дисциплін тощо, логічну послідовність їх вивчення;
- форми організації освітнього процесу;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти; · інші освітні компоненти (за рішенням закладу загальної середньої освіти). Програму побудовано

із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Програму розроблено відповідно до:

- ✓ Закон України від 24.06.2020 № 2145-VIII «Про освіту»;
- ✓ Закону України від 16.01.2020 № 463-IX «Про повну загальну середню освіту»; ✓ Постанови Кабінету міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688); ✓ Постанови Кабінету міністрів України від 24.07.2019 №688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти»;
- ✓ Постанови Кабінету міністрів України від 20.04.2011 року №462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»;
- ✓ Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ №538 від 07.08.2013 р.);
- ✓ Наказу МОН України. 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- ✓ Наказу МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- ✓ Наказу МОН України від 20.04.2018 №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня»;
- ✓ Наказу МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- ✓ Наказу МОН України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- ✓ Наказу МОН України від 28.11.2019 №1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- ✓ Наказу МОН України від 08.10.2019 №1272 «Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я.»;
- ✓ Наказу МОН України від 19.08.2016 №1009 «Про внесення змін до наказу МОН України від 21.08. 2013 № 1222 «Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень ліцеїстів початкової школи»;
- ✓ Наказу МОН України від 19.08.2016 №1009 «Про внесення змін до наказу МОН України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень ліцеїстів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»;
- ✓ Наказу МОН України від 21.08. 2013 р. № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень ліцеїстів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»;
- ✓ Наказу МОН України від 20.08.2018 №924 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень ліцеїстів 1 класу у Новій українській школі»;

✓ Наказу МОН України від 27.08.2019 №1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень ліцеїстів 2 класу»;

✓ Наказу МОН України від 25.06.2018 №677 «Про затвердження порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти» (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 24.07.2018 № 865/32317);

✓ Наказу МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення ліцеїстів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»; ✓ Розпорядження № 988 Концепції Нової української школи та Розпорядження Кабінету Міністрів України № 903-р від 13.12.2017 «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;

✓ Листа Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для ліцеїстів початкової школи»;

✓ Листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;

✓ Лист Міністерства освіти і науки України від 23 березня 2020 року № 1/9-173 «Щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час карантину». Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно п. 4.3 розділу IV «Організація освітнього процесу» Статуту закладу освіти, затвердженого Управлінням майном Одеської обласної ради від 26.07.2018 р.

II. Призначення закладу загальної середньої освіти та засоби його реалізації

Комунальний заклад Одеської обласної ради – Ізмаїльський військово-морський лицей з посиленою військово-фізичною підготовкою – заклад спеціалізованої освіти, який забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти, заснований на майні спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області, затверджений рішенням Одеської обласної ради від 06.07.2018 «Про утворення ліцеїв-інтернатів, які належать до спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області.

Лицей має наступну структуру:

– структурний підрозділ – лицей (7-11 класи).

Предметом діяльності лицю є:

✓ Забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту.

✓ Забезпечення набуття учнями Лицею знань та навичок з військової та фізичної підготовки.

✓ Підготовка фізично здорових, високоморальних, вольових, дисциплінованих особистостей, здатних до свідомого вибору відповідної професії, служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях.

✓ Підготовка ліцеїстів Лицею до подальшого навчання у вищих навчальних закладах.

✓ Виявлення, розвиток і підтримка талановитих та обдарованих ліцеїстів.

✓ Створення умов для підвищення творчої активності ліцеїстів, розвитку їх здібностей та нахилів до самостійної дослідницької діяльності.

✓ Поглиблення знань ліцеїстів з освітніх програм та відповідних спецкурсів, курсів за вибором, факультативних, індивідуальних занять тощо.

✓ Формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення.

✓ Сприяння додатковій освіті ліцеїстів та залучення їх до науково-дослідницької роботи.

✓ Виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я ліцеїстів.

✓ Оновлення змісту освіти, розробка й апробація нових педагогічних технологій, методів і форм навчання та виховання.

Навчальний рік розпочинається 1 вересня і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Відволікання ліцеїстів від навчальних занять на інші види діяльності забороняється (крім випадків, передбачених законодавством України). Канікули не повинні бути менш ніж 30 календарних днів.

Тривалість уроків у 7-11 класах – 45 хвилин. Ліцей може обрати, крім уроку, інші форми організації освітнього процесу.

Щоденна кількість і послідовність навчальних занять визначається розкладом уроків, що складається на кожен навчальний семестр відповідно до санітарно-гігієнічних та педагогічних вимог, затверджується директором Ліцею.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять у Ліцеї проводяться індивідуальні, групові, факультативні та інші позакласні заняття та заходи, що передбаченні окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів ліцеїстів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдаровань.

У закладі освіти визначена українська мова навчання.

Заклад забезпечує обов'язкове вивчення державної мови та створює належні умови для її вивчення та вивчення мови міжнародного спілкування (англійської).

Реалізація змісту освіти III ступеня (10-11 класи) забезпечується профільним спрямуванням навчання. Профіль навчання – військово-фізичний, сформований навчальним закладом з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

III. Організація освітнього процесу

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження ліцеїстів.

Навчальні плани для здобувачів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблені на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Загальний обсяг навчального навантаження для ліцеїстів 7-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 3639 годин/навчальний рік:

для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,

для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах (додаток №3-4).

Навчальний план здобувачів закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта) розроблено на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти». Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково обов'язкових

предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний

рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані III ступеня (додаток №5).

Відповідно до Листа МОН України від 23 березня 2020 року № 1/9-173 «Щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час карантину» з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися протиепідеміологічних вимог зазначених у вищезазначеному листі МОН.

Згідно з частиною четвертою статті 38 Закону України «Про повну загальну середню освіту» (далі – Закон) організація освітнього процесу та діяльності закладу загальної середньої освіти в цілому належать до повноважень його керівника. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» підприємствам, установам, організаціям рекомендовано забезпечити, зокрема, організацію роботи в режимі реального часу через Інтернет.

Таким наказом, зокрема, необхідно:

- встановити режим роботи працівників із запровадженням гнучкого графіку їх роботи;
- затвердити заходи щодо виконання педагогічними працівниками методичної, організаційно-педагогічної роботи ін.;
- визначити заходи щодо збереження систем життєзабезпечення (охоронного режиму);
- визначити особливості провадження освітнього процесу.

В умовах карантину вчителі працюють з учнями, які перебувають удома, шляхом використання технологій дистанційного навчання з урахуванням матеріально-технічних можливостей закладу освіти. З урахуванням надзвичайної ситуації та загальнодержавних протиепідеміологічних заходів, а також в рамках реалізації права на автономію адміністрація закладу може запропонувати різні підходи щодо організації та обліку реалізації освітнього процесу, у тому числі здійсненого з використанням дистанційних технологій, коли вчитель знаходиться поза межами закладу освіти. Тобто адміністрація закладу освіти може і має організувати, координувати та здійснювати контроль за виконанням вчителями освітніх програм.

Наприклад, для здійснення обміну навчальними матеріалами можуть застосовуватися будь-які пристрої та інструменти, зокрема мобільний телефон, за допомогою якого можна організувати спільноту в соціальних мережах, мобільних додатках. Матеріали можна надсилати електронною поштою, розміщувати на вебсайті закладу загальної середньої освіти, зокрема відео-уроки або гіперпосилання на них.

Автономію вчителя забезпечено академічною свободою, включаючи свободу вільного вибору форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, з метою впровадження авторських методик із використанням технологій дистанційного навчання.

Робочі години вчителя, який забезпечує дистанційне навчання ліцеїстів пропонуємо обліковувати (рахувати) відповідно до навчального навантаження вчителя та розкладу навчальних занять у закладі загальної середньої освіти.

Розклад занять та робочий час вчителя в дистанційному режимі рекомендуємо максимально наблизити до розкладів навчальних занять та поточного режиму роботи. Рекомендуємо завершення заповнення шкільної документації, зокрема класних журналів у друкованому вигляді, відтермінувати до нормалізації епідеміологічної ситуації. Враховуючи те, що забезпечити виставлення оцінок та фіксації тем у журналі на паперових носіях за безпосередньої присутності ліцеїстів в режимі карантину не є можливим, виставлення оцінок та зазначення тем слід здійснювати відповідно до безпосередньо проведених навчальних занять у дистанційному режимі через електронні та інші наявні засоби.

У класному журналі із зазначенням певної дати фіксуються лише навчальні заняття, що були фактично проведені за безпосередньою участю здобувачів освіти. Водночас, якщо виконання освітніх програм здійснюється із використанням технологій дистанційного навчання, за рішенням закладу освіти на відповідній сторінці навчального предмета у класному журналі може зазначатися: тематика навчального матеріалу, домашніх завдань, в також форми роботи (дистанційні онлайн-консультації, відео-уроки, скайп-конференції, тестування тощо).

Під час освітнього процесу із використання технологій дистанційного навчання може здійснюватися оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, що наразі фіксуватимуться вчителем (у зручний для нього спосіб), а у подальшому будуть занесені до відповідних сторінок класного журналу. Якщо технічні можливості не дозволяють провести оцінювання навчальних досягнень ліцеїстів дистанційно, рекомендовано відтермінувати його проведення до завершення епідеміологічної ситуації.

Згідно з Інструкцією з діловодства у закладах загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН від 25 червня 2018 року № 676, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 вересня 2018 року за № 1028/32480, заклади загальної середньої освіти можуть створювати документи тимчасового (до 10 років включно) строку зберігання лише в електронній формі за умови наявності відповідного технічного забезпечення з урахуванням вимог законодавства України.

Навчальні досягнення кожної дитини можуть бути доступними лише для її батьків або законних представників.

IV. Ключові компетентності

Досягнення мети, тим самим призначення школи, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»: - вільне володіння державною мовою;

- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Ключові компетентності та очікувані результати здобувачів освіти 5-11-х класів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
-------	------------------------	------------

1.	Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	<p><i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання</p>
		властивостей, доведення правил, теорем.
2.	Спілкування іноземними мовами	<p><i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p><i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

3.	Математична компетентність	<p><i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p><i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. <i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p>
		<p><i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5.	Інформаційно цифрова компетентність	<p><i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p><i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>

6.	Уміння вчитися впродовж життя	<p><i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. <i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
7.	Ініціативність і підприємливість	<p><i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. <i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8.	Соціальна і громадянська компетентності	<p><i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний</p>
		<p>бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p><i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту.</p>

9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p><i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<p><i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. <i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. <i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

V. Наскрізні лінії та вміння здобувачів освіти 7-11-х класів

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в ліцеїстів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в ліцеїстів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: - організацію навчального середовища; окремі предмети;

- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізні лінії	Коротка характеристика
-----------------	------------------------

Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в ліцеїстів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в ліцеїстів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в ліцеїстів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст – бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і</p>
	<p>здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в ліцеїстів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення ліцеїстів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес ліцеїстів до навчання і підвищує рівень їхньої

загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

VI. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, логічна послідовність їх вивчення

Освітні плани школи II та III ступеня передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову (передбачені обраним варіантом навчального плану Типової освітньої програми), сформовану на державному рівні, та варіативну складову.

Години варіативної складової навчального плану в класах спрямовані на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів, факультативів та курси за вибором: - Основи військової підготовки (7–10-ті класи);

- Основи християнської етики (7–9-ті класи),
- Фінансова грамотність: «Родинні фінанси», «Фінансово-грамотний споживач», «Фінансова культура», Прикладні фінанси», «Економіка і фінанси» (7–9-ті класи);
- Морська підготовка (8-11-й класи);
- Англійська мова за професійним спрямуванням (9-11-ті класи);
- Горуємось до ЗНО (математика) (10-11-ті класи);

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань ліцею. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а й інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей ліцеїстів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, фітнес тощо.

Години варіативної складової передбачено на:

- 1) збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової;
- 2) упровадження курсів за вибором, факультативів.

При збільшенні годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової ці предмети вивчаються за програмами академічного рівня. Зазначені години заносяться до класного журналу на сторінках відповідного предмета інваріантної складової.

Факультативи проводяться для окремих груп ліцеїстів. Облік занять проводиться в окремому журналі з зазначенням складу групи, яка відвідує заняття. Оцінювання навчальних досягнень ліцеїстів не проводиться. Зміст варіативної складової конкретизується з урахуванням особливостей регіону та індивідуальних освітніх потреб ліцеїстів.

З метою індивідуалізації навчання у варіативній складовій навчального плану передбачені додаткові години на курси за вибором:

Спеціальний курс «Основи військової підготовки» (ОВП), у якому одним із найважливіших завдань освіти є формування високоосвіченої, духовно багатой, морально підготовленої до життя особистості. Разом з тим, сьогодення вносить свої корективи: у суспільстві сформовано стереотипне негативне ставлення до виконання конституційного обов'язку – військової служби в Збройних Силах України.

Завдання курсу:

- змінити цю ситуацію, виховувати шану та повагу до ЗСУ, фізично та психологічно підготувати молодь до служби в лавах Збройних Сил;
- виховати патріотично налаштовану особистість, сформувати духовно та фізично здорове покоління;
- озброїти знаннями психологічної готовності до життя і військової служби; - сформувати осмислене бажання стати офіцером.

Програма спеціального курсу «Основи військової підготовки» розрахована на ліцеїстів 7, 8, 9, 10, 11 класів/взводів ліцею-інтернату з посиленою військовою підготовкою в обсязі 35 годин (1 година на тиждень у кожному класі/взводі протягом навчального року).

Програма навчального курсу «Родинні фінанси» пропонується для вивчення учнями 5 класу. Метою курсу є підвищення рівня фінансової грамотності ліцеїстів 5 класу шляхом ознайомлення з основами управління родинними та власними фінансами, формування навичок раціонального використання фінансових ресурсів родини.

Головними завданнями курсу є:

- ознайомити ліцеїстів з основними поняттями навчального курсу;
- сформувати цілісне уявлення про роль родини у системі фінансово-економічних відносин;
- ознайомити ліцеїстів з основними правилами ведення родинних та особистих фінансів, правилами формування особистого бюджету;
- формувати вміння раціонального використання власних та родинних фінансів; - навчати приймати раціональні фінансові рішення;
- формувати навички збільшення заощаджень, забезпечення фінансової безпеки родини.

Програма навчального курсу за вибором «Фінансово-грамотний споживач» пропонується для вивчення учнями 7 класу. Метою курсу є підвищення рівня фінансової компетентності ліцеїстів 7 класу, формування навичок раціональної споживчої поведінки, розвиток раціонального економічного мислення. Передбачена для ліцеїстів 7 класів по 1 год/тиждень. Лист ПТЗО від 29.05.2015 № 14.1/12-Г-329.

Головними завданнями курсу є:

- ознайомити ліцеїстів з основними поняттями курсу, правами та обов'язками споживачів та з існуючою в Україні системою захисту цих прав;
- сформувати усвідомлення корисності бути грамотним споживачем;
- навчитися приймати раціональні споживчі рішення стосовно особистих фінансових питань;
- навчитися дотримуватися певних правил фінансової поведінки;
- формувати грамотну споживчу поведінку, культуру взаємовідносин споживача та інших учасників ринку.

Зміст програми передбачає можливість інтеграції з навчальними курсами «Географія материків та океанів» та історії України і всесвітньої історії.

Програма навчального курсу за вибором «Фінансова культура» пропонується для вивчення учнями 7 класу. Основною метою курсу є формування в ліцеїстів знань основ фінансової грамотності і підвищення їхнього рівня фінансової культури. Головними завданнями є:

- розгляд процесу формування фінансової культури людства крізь призму історичних подій;
- формування уявлення про фінансову культуру населення та окремої людини; - ознайомлення з особливостями сучасної фінансової системи;

– мотивація школярів до виконання ними обов'язків платників податків; – виховання якостей фінансово культурної людини.

Курс передбачений для ліцеїстів 7 класів по 1 год/тиждень. Лист ПТЗО від 29.05.2015 № 14.1/12-Г-330.

Програма навчального курсу за вибором «Прикладні фінанси» пропонується для вивчення учнями 8 класу. Метою курсу є підвищення рівня фінансової грамотності ліцеїстів 8 класу, ознайомлення з практикою фінансової діяльності задля підвищення рівня власного добробуту та добробуту своєї родини. Передбачена для ліцеїстів 8 класів по 1 год/тиждень. Лист ПТЗО від 29.05.2015 № 14.1/12-Г-331.

Головними завданнями є:

- формування базового рівня фінансової грамотності, необхідної для орієнтації та соціальної адаптації ліцеїстів до змін у житті сучасного суспільства, а також для професійної орієнтації школярів;

- розуміння сутності економічних явищ і їх взаємозв'язку, уміння виносити аргументовані судження з економічних питань, набуття досвіду в аналізі конкретних економічних ситуацій;

- вироблення практичних навичок прийняття відповідальних фінансових та економічних рішень як в особистому, так і в суспільному житті.

Програма навчального курсу за вибором «Економіка і Фінанси» пропонується для вивчення учнями 9 класу. Метою курсу є підвищення рівня фінансової та економічної грамотності ліцеїстів 9 класу, ознайомлення з особливостями функціонування фінансової системи в ринкових умовах, формування раціонального способу мислення, орієнтованого на добробут. Передбачена для ліцеїстів 9 класів по 1 год/тиждень. Лист ПТЗО від 29.05.2015 № 14.1/12-Г-332.

Головними завданнями є:

- ознайомити ліцеїстів з основними поняттями курсу, фінансовими відносинами в сучасних ринкових умовах та роллю держави у даній сфері;

- навчитися приймати раціональні економічні рішення стосовно особистих фінансових питань;

- формувати усвідомлення корисності бути грамотним споживачем фінансових послуг в сучасних умовах.

Зміст навчальної програми передбачає проведення учнями лабораторних \ і польових досліджень, що мають на меті визначення, вирощування і розмноження лікарських рослин. **Навчальна програма факультативного курсу «Уроки з охорони довкілля»** доповнює зміст шкільної екологічної освіти відомостями про найближче до ліцеїстів довкілля, на стан якого вони можуть реально вплинути. Передбачена для ліцеїстів 5-Б класу по 1 год/тиждень. Лист ПТЗО від 16.12.2015 № 2.1/12-Г-111.

Мета курсу – ознайомити ліцеїстів з регіональними екологічними проблемами, мотивувати їх до розумного та дбайливого ставлення до довкілля, збереження ресурсів; сприяти формуванню моделей екологічно дружньої поведінки.

Курс «Уроки з охорони довкілля» передбачає практичну участь школярів у вирішенні екологічних проблем. Школярі не лише дізнаються, чому слід бережливо ставитися до природних ресурсів, як економити енергію, тепло, воду, у який спосіб вирішувати проблему сміття, але й навчаються практичним заходам охорони дикої природи, підсильним для них. Зокрема: виготовленню штучних гніздівель для різних тварин (птахів, кажанів, риб, комах), вирощуванню первоцвітів та різних лікарських трав, розчищенню струмків, організації екологічної стежини, укріпленню ярів тощо.

Факультатив «Практикум із синтаксису української мови». Автор – С. Л. Глоба. Програма схвалена для використання в закладах загальної середньої освіти (лист МОН України №1.4/18-Г-361 від 29.06.2010 р.). Передбачений для ліцеїстів 11 класів по 0,5 год/тиждень.

Мета: поглиблення знань про лінгвістичні поняття, факти й закономірності, що

забезпечують необхідний для ліцеїстів обсяг знань з української мови, вироблення в ліцеїстів граматичних, правописних умінь і навичок.

Цей курс ґрунтується на закладеній іншими дисциплінами (українською мовою, літературою, історією, художньою культурою) основу й полягає в тому, щоб на цій основі поглибити, розширити знання із синтаксису української мови. Актуальність програми полягає в необхідності розширення, поглиблення учнями знань про синтаксис української мови і формування на їх основі відповідних умінь як засобу пізнання, спілкування, самовираження людини.

Завдання курсу:

- 1) розширити знання про граматичну будову української мови;
- 2) допомогти учням опанувати літературними нормами української мови;
- 3) поглибити знання про види словосполучення, речення, складного синтаксичного цілого;
- 4) сприяти виробленню вмінь і навичок редагувати речення тексту;
- 5) сформувати навички самоконтролю й самоаналізу;
- 6) сприяти розвитку мовлення;
- 7) виховати потребу й уміння користуватися довідковою літературою.

Факультативний курс «The key to success» для ліцеїстів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти, ліцеїв, гімназій, шкіл з поглибленим вивченням англійської мови будується на засадах загально дидактичних принципів, а також враховує особливості методичної організації процесу навчання англійської мови. Передбачений для ліцеїстів 10-А, 10-Б класів по 0,5 год/тиждень; для ліцеїстів 11-А, 11-Б класів по 1 год/тиждень. Мета навчальної програми факультативного курсу «The Key to Success» для ліцеїстів 10- 11 класів – розширити лінгвістичний діапазон ліцеїстів, який дає їм можливість вільно спілкуватись в типових ситуаціях іншомовної комунікативної взаємодії. Навчальна програма «The Key to Success» може використовуватись як елективний курс для ліцеїстів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти, гімназій, ліцеїв, шкіл з поглибленим вивченням англійської мови.

Курс за вибором «Готують до ЗНО з математики» передбачений для ліцеїстів 10-11-х класів по 1,5 год/тиждень за програмою затвердженою Наказом МОН України від 28.10.2010 № 1021. Основне завдання курсу є розширення й поглиблення відомостей з окремих тем курсу алгебри та геометрії, завдання з яких пропонується на ЗНО з математики.

Організувати роботу ліцеїстів на заняттях можна в таких формах: заслуховування доповідей, підготовлених учнями; проведення колективних обговорень розв'язування задач, порівняння способів їх розв'язування; математичні змагання; узагальнення пошуку нових шляхів розв'язування задач. Потрібно навчити ліцеїстів висувати гіпотези, шукати шляхи їх доведення, за допомогою проблемних запитань створювати дискусії, формувати вміння робити висновки.

Перелік освітніх галузей. Навчальну програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури (українська мова, українська література, іноземна мова, зарубіжна література).

Суспільствознавство (історія України, всесвітня історія, основи правознавства).
Мистецтво (музичне мистецтво, образотворче мистецтво, мистецтво). Математика (математика, алгебра, геометрія).

Природознавство (природознавство, біологія, географія, фізика, хімія). Технології (трудове навчання, інформатика).

Здоров'я і фізична культура (основи здоров'я, фізична культура).

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок,

уроки-семінари, конференції, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, відео-уроки тощо.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, форуми, спектаклі, брифінги, квести, дебати ін.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей окрім уроку проводяться навчально-практичні заняття, які також виконують функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

28

Форми і методи навчання вчитель визначає самостійно, ураховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітній план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Державного стандарту. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія: Україна і світ» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих предметів: «Історія України», «Всесвітня історія»), «Громадянська освіта», «Математика», «Природничі науки» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих природничих дисциплін: «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»), «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учень ми обрали два предмети – одночасно два предмети в 10 і 11 класах, це «Інформатика», «Технології».

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів: - базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту; - курси за вибором, до яких належать спеціальні й факультативні курси. Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб ліцеїстів у галузях, пов'язаних з обраним профілем навчання.

Ліцей на своєму рівні активно вивчає питання «Цивільного захисту» (ЦЗ) та «Безпеки життєдіяльності» (БЖД), відповідно до програм загальної підготовки в закладах середньої освіти. Кафедрою забезпечується:

1) викладання предметів «Захист Вітчизни», «Основи здоров'я», «Біологія» у класах та кабінетах, в методичному кабінеті з питань БЖД та ЦЗ (необхідний рівень облаштування потрібним навчальним устаткуванням);

2) проведення «Дня ЦЗ», «Тижня знань з основ безпеки життєдіяльності», об'єктового тренування. Таким чином, у 10-11-х класах (дівчат) профільний предмет «Біологія», у 10-11-х класах (хлопців) профільний предмет «Захист Вітчизни».

Профільне навчання спрямоване на забезпечення умов для якісної освіти старшокласників у відповідності з їхніми індивідуальними нахилами, можливостями, здібностями і потребами, забезпечення професійної орієнтації ліцеїстів на майбутню діяльність, яка користується попитом на ринку праці, встановлення наступності між загальною середньою і професійною освітою, забезпечення можливостей постійного духовного самовдосконалення особистості, формування інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності нації. Профільні предмети вивчаються поглиблено і передбачають більш повне опанування понять, законів, теорій; використання інноваційних технологій навчання; організації дослідницької, проектної та практичної діяльності ліцеїстів. Профільні предмети забезпечують також прикладне спрямування навчання за

рахунок інтеграції знань і методів пізнання та застосування їх у різних сферах діяльності, у т.ч. і професійній, яка визначається специфікою профілю навчання.

Основна мета профільного навчального у дівчат 10-Б класу, які обрали профільним предметом «Біологія і екологія», є формування базової природничо-наукової компетентності випускників шляхом засвоєння системи інтегрованих знань про закономірності функціонування живих систем, їх розвиток і взаємодію, взаємозв'язок із довкіллям; оволодіння методологією пізнання живої природи; розуміння біологічної картини світу та цінності таких категорій, як знання, життя, природа, здоров'я; свідомого ставлення до природи як універсальної, унікальної цінності; застосування знань з біології та екології у повсякденному житті та майбутній професійній діяльності, оцінювання їх ролі для збалансованого розвитку людства, науки та технологій.

Досягнення зазначеної мети передбачає вирішення таких **завдань**:

– оволодіння учнями термінологічним апаратом біології та екології, засвоєння предметних знань та усвідомлення суті фундаментальних ідей, принципів, основних законів і закономірностей, що дають змогу зрозуміти неперервність життя та його нерозривний зв'язок з довкіллям;

– розуміння універсальності функціональних ознак життя, його дискретності та цілісності, принципів та вимог підтримання життєдіяльності організму; – встановлення міжпредметного внутрішньоциклового та міжциклового зв'язку біології та екології з метою формування в ліцеїстів науково-гуманістичних поглядів на природу, сучасних уявлень про її цілісність і розвиток;

– набуття досвіду практичної та пошуково-дослідницької діяльності, здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки при застосовуванні набутих знань у процесі пізнання світу та уміння представляти отриманні результати;

– використання набутих знань, навичок та умінь у повсякденному житті для оцінки впливу факторів довкілля, наслідків своєї діяльності для збереження власного здоров'я та безпеки інших людей;

– розвиток особистої відповідальності за стан довкілля, формування ціннісних орієнтацій на збереження природи, розуміння необхідності узгодження стратегії природи і стратегії людини на основі ідеї універсальності природних зв'язків та самообмеженості, подолання споживацького ставлення до природи.

Навчальний предмет «Захист Вітчизни» вивчається на підставі чинного законодавства та входить до інваріантної складової Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня, відповідно до державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти». Його профільним предметом обрали учні 10-А, 11-А, 11-Б класів.

Випускник старшої школи – це вільна особистість, яка має високий рівень самосвідомості, громадянськості та самодисципліни, поважає себе, усвідомлює свою цінність та цінність іншої особистості, здатна нести відповідальність перед собою та суспільством; це гуманна особистість, що проявляє милосердя, доброту, терпимість і доброзичливість, здатна до співпереживання. Готова надати допомогу, прагне до миру й розуміє цінність людського життя; це духовна особистість – має потребу до пізнання й самопізнання, рефлексії, має потребу в красі й спілкуванні; це патріот України, який знає її історію; носій української культури, що поважає культуру інших народів; компетентний мовець, що вільно спілкується державною мовою, володіє також рідною (у разі відмінності) й однією чи кількома іноземними мовами, має бажання і здатність до самоосвіти, виявляє активність і відповідальність у громадському й особистому житті, здатний до підприємливості й ініціативності, має уявлення про світобудову, бережно ставиться до природи, безпечно й доцільно використовує досягнення науки і техніки, дотримується здорового способу життя.

Предмет «Захист Вітчизни» вивчається та практично відпрацьовується учнями з метою: теоретичної, практичної, фізичної і психологічної підготовки ліцеїстівської молоді до захисту Вітчизни; набуття знань нормативно-правових актів, які регламентують діяльність Збройних Сил України та інших військових формувань України, військової підготовки, цивільного захисту, домедичної допомоги; формування навичок виконання прийомів, дій і нормативів з військової справи, прикладної фізичної підготовки та інших напрямків програми; виховання високих моральних і вольових якостей; підготовки молоді до служби у Збройних Силах України, інших військових формуваннях, до вступу у вищі навчальні заклади сектору безпеки і оборони України; розвитку розумових здібностей, формування життєво необхідних компетенцій, любові до військової служби та професії офіцера.

Вищезазначені предмети обрані профільними у старшій школі з огляду на Статутні завдання закладу освіти.

Організація військово-польових зборів (ВПЗ). Порядок виконання завдань згідно з програмою ВПЗ (місце стаціонарних занять, учбові точки; маршрут, контрольні точки, місця привалів і ночівлі; порядок харчування та медичної допомоги, інше – як реагування на екстремальні ситуації). Навчальні засоби та матеріальна частина військової справи. Форма одягу, взуття, екіпірування, вантаж з розрахунку комплекту на одну людину. Рівень конфіденційності. Пароль і ситуації введення в дію режиму секретності (службового використання). Засоби зв'язку і комунікації з керівництвом, координаційним центром ВПЗ. Порядок дії у надзвичайній ситуації.

Заняття проводяться **кафедрою військово-патріотичного виховання**, як правило, офіцерами-вихователями або залученими фахівцями.

Мета ВПЗ:

- створення умов занурення у ситуацію, близьку до перебування у війську, задля морального, патріотичного та фізичного виховання, формування у них громадянської свідомості й готовності долати труднощі й перепони на шляху до мети; - закладання комплексу практично-теоретичних засад для підготовки до свідомого добровільного служіння Батьківщині у різних сферах суспільного життя (виконання вправ, нормативів військової підготовки; орієнтування на місцевості; проведення заходів рекогносцировки; учбова практика бойового злагодження; ведення оборонного та наступального бою у складі відділення та взводу; діяльність диверсійно-розвідувальних груп тощо);

- озброєння ліцеїстів/учениць ліцею знаннями та навичками з основ військової підготовки (практичний компонент): набуття досвіду стрільби зі стрілецької зброї; кидання учбової гранати; долання відстані у пішому порядку (марш-кидок) з екіпіруванням (викладкою), до 15 км; ознайомлення з існуючими зразками озброєння та військової техніки тощо;

- формування бажання використовувати отримані знання та навички виживання в польових умовах з елементами військової підготовки під час виконання Конституційного обов'язку по захисту своєї Батьківщини та набуття професійного фаху (бути офіцером як усвідомлене особистісне прагнення).

Завдання ВПЗ:

- формувати систему знань, умінь і навичок з основ військової підготовки; - розвивати мотивацію до вивчення військової справи через систему різних видів військової підготовки: тактика, топографія, стройова підготовка, військово-медична підготовка, розвиток стратегічного мислення (на базі критичного мислення в процесі «військових дебатів»), витривалості й релевантного реагування на екстремальні (позаштатні ситуації); фізичної підготовки в рамках вимог до майбутнього офіцера тощо; - набувати досвіду індивідуальної соціалізації в умовах колективного співжиття (без комфорту, з необхідністю докладання особливих морально-фізичних зусиль і витримки), долання конфліктних ситуацій, виховання готовності до самопожертви заради іншого (взасмовиручка) тощо.

За результатами проходження програми ВПЗ ліцеїсти повинні:

Знати: теоретичні та практичні положення з різних напрямків військової підготовки; порядок дій у ситуації, близькій до бойової; дії в поході у складі колективу; організація ночівлі, харчування, гігієнічного обслуговування та медичної допомоги; способи отримання інформації (порядок встановлення комунікації з місцевим населенням та її розвиток задля досягнення мети).

Вміти: використовувати отримані знання у повсякденній навчальній та військовій діяльності, під час ВПЗ зокрема.

Програма ВПЗ корелюється з курсом «Основи військової підготовки», також доцільно пов'язувати з предметами: «Основи військової етики і психології», «Історія Українського війська», «Фізичне виховання» (різні форми спеціалізації, військово-прикладний формат) іншими гуманітарного блоку.

Перелік освітніх галузей у 10-11 класах:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків: формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних ліцеїстів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Години фізичної культури в 7-11 класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження ліцеїстів.

VII. Форми організації освітнього процесу

Організація освітнього процесу в ліцеї-інтернаті здійснюється відповідно до нових форм і методів сучасної освіти. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків. Пошук інновацій зосереджений на проведенні нестандартних уроків.

Типи уроків:

урок формування компетентностей;

урок розвитку компетентностей;

урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

урок корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу в закладі освіти є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, квести, інтерактивні уроки, уроки з використанням інтегративних, проектних технологій, технологій розвитку критичного мислення.

Для ліцеїстів 5-8, 10 класів проводяться навчальні екскурсії та навчальна практика. Форми і зміст навчальної практики та екскурсій обрано так, щоб забезпечити вдосконалення набутих учнями практичних умінь і навичок із предметів, формувати інтерес і стійку мотивацію до навчання, створити умови для розвитку інтелектуальних і пізнавальних здібностей, а також внутрішню самореалізацію.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у

змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

VIII. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

Показники діяльності		Форми і методи проведення моніторингу
1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці	1.1 Безпека та комфорт для навчання та праці приміщень і території закладу.	Огляд території та приміщень.
	1.2 Умови та організація харчування здобувачів освіти.	Аналіз документів. Спостереження
	1.3 Умови та організація медичного обслуговування здобувачів освіти.	Аналіз документів. Спостереження
	1.4 Обізнаність здобувачів освіти та працівників закладу з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримання їх.	Аналіз документів. Перевірка знань
2. Організація освітнього процесу	2.1 Створення умов для розвитку громадського самоврядування.	Опитування учасників освітнього процесу
	2.2 Врахування вікових особливостей здобувачів освіти та відповідність їх освітнім потребам при складанні режиму роботи та розкладу занять.	Аналіз документів
3. Управлінська діяльність	3.1 Відстеження результативності річного планування.	Аналіз документів
	3.2 Впровадження політики академічної доброчесності.	Спостереження за освітнім процесом. Анкетування ліцеїстів та батьків
	3.3 Оприлюднення інформації про діяльність закладу на відкритих загальнодоступних ресурсах.	Аналіз функціонування сайту (змістове та інформаційне наповнення)
4. Кадрове забезпечення	4.1 Атестація працівників.	Спостереження за освітнім процесом, аналіз документів, анкетування ліцеїстів та батьків Аналіз документів вчителя, МО
	4.2 Підвищення кваліфікації.	
	4.3 Кількісно-якісний склад педагогічних працівників.	
	4.4 Залучення кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми.	Аналіз статистичних даних

		Аналіз статистичних даних
5. Педагогічна діяльність педагогічних працівників	5.1 Планування діяльності, аналіз її результативності.	Аналіз документів
	5.2 Створення та/або використання освітніх ресурсів (електронних презентацій, відеоматеріалів, методичних розробок, веб-сайтів, блогів тощо).	Спостереження за освітнім процесом Опитування учасників освітнього процесу
	5.3 Використання ІКТ в освітньому процесі.	Спостереження за освітнім процесом
6. Науково методична робота	6.1 Здійснення інноваційної діяльності, участь у освітніх проектах.	Аналіз документів Аналіз статистичних даних
	6.2 Практика педагогічного наставництва, взаємонавчання.	Аналіз документів Опитування (анкетування) молодосвідчених працівників
7. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	7.1 Планування та реалізація діяльності щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу в закладі.	Аналіз документів класних керівників, практичного психолога
	7.2 Протидія булінгу, іншому насильству, дотримання порядку реагування на їх прояви.	Анкетування учасників освітнього процесу
8. Моніторинг досягнення учнями	8.1 Якість та успішність навчальних досягнень ліцеїстів 5-11 класів з української мови та літератури, іноземної мови	Спостереження за освітнім процесом Аналіз документів
результатів навчання	(англійської), правознавства (9 кл), музичного мистецтва (1-8 кл), фізичної культури, образотворчого мистецтва та трудового навчання (1-4 кл).	Спостереження за освітнім процесом Аналіз документів
	8.2 Якість підготовки ліцеїстів до ДПА (ЗНО). 8.3 Ефективність роботи факультативів філологічного спрямування. 8.4 Якість роботи з обдарованими учнями.	Спостереження за освітнім процесом Аналіз документів Збір статистичних даних

9. Система оцінювання здобувачів освіти	9.1 Отримання здобувачами освіти від педагогічних працівників інформації про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень результатів навчання.	Спостереження за освітнім процесом Аналіз документів Опитування здобувачів освіти та їх законних представників Аналіз документів
	9.2 Об'єктивне оцінювання.	
	9.3 Аналіз результатів навчання здобувачів освіти.	
	9.4 Впровадження системи формульовального оцінювання.	Спостереження за освітнім процесом Аналіз документів Статистичний аналіз даних
		Спостереження за освітнім процесом Аналіз документів

Кадрове забезпечення освітньої діяльності.

У закладі освіти працює 17 педагогічних працівників:

учитель вищої категорії – 6;

учитель I категорії – 5;

учитель II категорії – 1;

спеціаліст – 4.

Мають звання:

учитель-методист – 5.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності Колектив педагогів у процесі своєї діяльності ефективно працює над реалізацією освітніх завдань, які сконцентровані в темі «Підвищення якості уроку шляхом упровадження інноваційних технологій».

Отже, систематична робота, проведена упродовж року, сприяла зростанню й активізації загальнопедагогічних та спеціальних знань і вмінь педагогів, розкриттю їхніх творчих можливостей, готовності до пошуку, розширенню загальної культури та збагаченню методичного арсеналу.

Методична робота у 2019/2020 навчальному році продемонструвала здатність педагогів ліцею до пошуку ефективного вирішення освітніх проблем.

Для покращення роботи щодо організації методичної роботи необхідно:

1. Обговорити на засіданні педагогічної ради закладу освіти результати методичної роботи за 2019/2020 навчальний рік та спланувати заходи щодо усунення недоліків.

2. Продовжувати поповнювати матеріально-технічну базу методичного кабінетів згідно з сучасними вимогами.

3. Продовжувати роботу щодо реалізації програми роботи з обдарованими учнями, впровадження інноваційних та інтерактивних технологій.

4. Своєчасно направляти на курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників, які атестуються або працюють не за фахом.

5. Активізувати участь ліцеїстів і вчителів у педагогічних майстернях, фестивалях, конкурсах педагогічної творчості.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності.

Бібліотечний фонд нараховує – 11382 одиниці художньої літератури, 16466

періодичних видань. Забезпеченість підручниками за предметами – 81%.

Якість проведення навчальних занять.

Методична робота: підвищення наукового та фахового рівня педагогів, їх підготовка до засвоєння змісту нових програм і технологій їх реалізації, постійне ознайомлення з досягненнями психолого-педагогічних дисциплін і методик викладання, вивчення і впровадження в шкільну практику передового педагогічного досвіду.

Виховна робота: рівень вихованості ліцеїстів, профілактична робота з учнями девіантної поведінки, якість роботи класних керівників, участь батьків у виховному процесі, результативність проведення загальношкільних заходів, спортивно-масова робота, організація патріотичного, морального та естетичного виховання.

Освітня діяльність: медичне, матеріально-технічне, навчально-методичне, інформаційне, психологічне забезпечення, техніка безпеки, охорона праці. Показники контролю за медичним елементом: санітарно-гігієнічний режим; здоров'я і фізичний розвиток ліцеїстів; лікувально-профілактичні заходи; режим і якість харчування. Показники контролю за інформаційним елементом: керівні і нормативні документи про освіту; інформаційні технології; аналітичні документи.

Контроль за якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти.

Рівень знань, умінь і навичок ліцеїстів є головним критерієм в оцінці роботи вчителя. Контроль за якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти передбачає такі завдання:

1) виявлення фактичного рівня знань, умінь і навичок ліцеїстів та відповідність їх програмним вимогам;

2) з'ясування причин низької успішності ліцеїстів класу або окремих ліцеїстів;

36

3) вивчення системи роботи вчителя з відстаючими учнями з метою попередження недоліків та ліквідації прогалин у знаннях, а також системи роботи з обдарованими учнями;

4) надання методичної допомоги вчителю щодо підвищення якості знань, умінь і навичок ліцеїстів, удосконалення форм і методів роботи з невстигаючими, а також з творчо обдарованими учнями.

Основними методами контролю є спостереження уроків, усне опитування ліцеїстів за раніше складеними питаннями, опитування ліцеїстів у кінці уроку (5-7 хв.), короткочасні письмові роботи, письмові контрольні роботи після вивчення теми, в кінці семестру, навчального року.

До складання текстів контрольних робіт залучаються керівники шкільних методичних об'єднань.

Директор або заступники директора з навчальної, виховної чи методичної роботи перевіряють об'єктивність оцінки знань, умінь і навичок здобувачів освіти, відповідність її нормативним вимогам щодо оцінювання, наявності достатньої кількості оцінок для виставлення тематичної оцінки та за семестр. Результати контролю за якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради школи, методичних об'єднань, оформляються наказом по школі. Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у Типових освітніх програмах трьох ступенів навчання.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднені на вебсайті закладу освіти. На основі освітньої програми складено освітній план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

IV. Додатки

Додаток 4 – Освітній план для 7-8-х кл.

Додаток 5 – Освітній план для 10-11-х кл.

Навчальний план

Навчальний план для 7-9 класів, складений за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 1)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
		7-А	7-Б	8-А	8-Б	9-А	9-Б	Разом
Мова і література	Українська мова	2,5	2,5	2	2	2	2	13
	Українська література	2	2	2	2	2	2	12
	Іноземна мова	3	3	3	3	3	3	18
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	12
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	8
	Всесвітня Історія	1	1	1	1	1	1	6
	Основи правознавства	-	-	-	-	1	1	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-	-	-	-	2
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-	-	-	2
	Мистецтво	-	-	1	1	1	1	4
	Алгебра	2	2	2	2	2	2	12
	Геометрія	2	2	2	2	2	2	12
Природознавство	Біологія	2	2	2	2	2	2	12
	Географія	2	2	2	2	1,5	1,5	11
	Фізика	2	2	2	2	3	3	14
	Хімія	1,5	1,5	2	2	2	2	11
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	1	6
	Інформатика	1	1	2	2	2	2	10
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	6
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	18
Разом		28+3	28+3	28,5+3	28,5+3	30+3	30+3	173+18
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	2,5	3	3	3	3	17

Предмети інваріантної складової на підсилення*								
Алгебра	-	-	-	-	1	1	2	
Факультативи								
Християнська етика	1	1	1	1	-	-	4	
Аптека природи І ч.	-	1	-	-	-	-	1	
Людина та її здоров'я	-	-	-	1	-	1	2	
Основи військової підготовки	1	-	1	-	1	-	3	
Фінансова грамотність «Фінансова культура»	0,5	0,5	-	-	-	-	1	
Фінансова грамотність «Прикладні фінанси»	-	-	1	1	-	-	2	
Фінансова грамотність «Економіка і фінанси»	-	-	-	-	1	1	2	
Всього (без урахування поділу класів на підгрупи)	30,5+3	30,5+3	31,5+3	31,5+3	33+3	33+3	190+18	
Гранично допустиме навчальне навантаження	2	2	3	3	3	3	96	1

*Години передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження ліцеїстів. *Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів (трудового навчання, технології, української мови, англійської мови) здійснюється відповідно п. 4.3 розділу IV «Організація освітнього процесу» Статуту закладу освіти, затвердженого Управлінням майном Одеської обласної ради від 26.07.2018 р.

* Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів (інформатики) здійснюється відповідно Наказу МОН України від 20.02.2002 №128.

Додаток 5

Навчальний план

Навчальний план для 10-11 класів, складений за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 для 10-11-их класів (таблиця 2)

ДОДАТОК №1

складений відповідно до Типового навчального плану
для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти
(з експериментальними інтегрованими курсами),
затвердженого наказом Міністерства освіти і науки
України від 20.04.2018 № 408

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

комунального закладу «Ізмаїльська спеціалізована школа-інтернат-
військово-морський ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою»
на 2020/2021 навчальний рік з українською мовою навчання
ВІЙСЬКОВО-СПОРТИВНИЙ ПРОФІЛЬ

Навчальні предмети		Кількість годин на класах тиждень у		Всього
		10-BC	11-BC	
Базові предмети				
Українська мова		2+0,5	2+0,5	4,5
Українська література		2	2	4
Зарубіжна література		1	1	2
Іноземна мова (англійська мова)		2	2	4
Історія України		1,5	1,5	3
Всесвітня історія		1	1	2
Громадянська освіта		2	0	2
Математика	Алгебра і початки аналізу	1,5	1,5+0,5	3,5
	Геометрія	1,5	1,5+0,5	3,5
Фізика і астрономія		3	4	7
Біологія і екологія		2	2	4
Хімія		1,5	2	3,5
Географія		1,5	1	2,5
Профільні предмети і спеціальні курси				
Захист України		1,5+2,5	1,5+2,5	8
Фізична культура		3+1	3+1	10
РАЗОМ		27/31	26/31	53/62
Вибірково – обов'язкові предмети				
Інформатика		1	2	3
Технологія		1	0	1
Мистецтво		1	1	2
Додатковий години на окремі предмети, факультативні курси, індивідуальні заняття				
Курс за вибором	<i>Морська підготовка</i>	1	1	2
	<i>Прикладна військово-фізична підготовка</i>	1	1	2
	Англійська мова за професійним спрямуванням	2	2	4
<i>Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня</i>		33	33	66
<i>Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету (з урахуванням поділу класів на групи)</i>		38/46,5	38/48,5	76/95
Гранично допустимий обсяг домашнього завдання		4 год.	4 год	

В.о. директора ліцею

Наталя СТОГНІЄНКО

*Години передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження ліцеїстів. *Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів (трудового навчання, технології, української мови, англійської мови) здійснюється відповідно п. 4.3 розділу IV «Організація освітнього процесу» Статуту закладу освіти, затвердженого Управлінням майном Одеської обласної ради від 26.07.2018 р.

* Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів (інформатики) здійснюється відповідно Наказу МОН України від 20.02.2002 №128.